

גליצין

באור החיים

גליצין תתס"ט

פרשת תרומה - תשפ"ו לפ"ק

הגליצין בשבוע זו נתגרב על ידי

הרה"ח ר' מנחם זאב צבי ארענשטיין הי"ד

לע"נ אביו הרב החסיד המפואר בנש"ק ר' יצחק בן הרב החסיד ר' חיים יוסף ז"ל בן הרה"ק רבי מרדכי מ'דעמעטשער זי"ע - ונכד רבבותינו הקדושים למעלה בקודש

יארצייט ביום י" אדר - עש"ק תצה הכעל"ט

ובזכות זה יתברך הנדבן החשוב בכל סילי דפיט, ויסלא הקב"ה כל שאלות לבו לטובה אמן סלה

המדור הזה נתגרב ע"י מוה"ר יואל גליק הי"ד (קרית יואל) לרגל שמחת נישואי בנו החתן יוסף אלי' נ"ו למזל טוב ובזכות זה יתברכו הש"ת שיזכה לזרות רב תענעג וטות מכל יוצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

באור פני מלך

פניני עבודת עבודה על פרשת השבוע

בהר.

משפט היינו הוראות הדבר, היינו מה שצריך לעשות והיכן צריך להיות, כן צריך כל אחד מישראל לנהוג במשפט, שכל דבר צריך להיות במקום ובזמן המיועד לכך, זמן שינה וזמן קימה בכל יום ויום בסדר קבוע, וללמוד ולהתפלל על הסדר, ולא לבוא לתפלה בזמן שרוצה, ולבית המדרש ללמוד בזמן שרוצה.

ואם אתה עושה כן, תזכה להשראת השכינה, וזהו 'הקמות את המשכן' האיך אתה יכול להקים המשכן 'כמשפטו' על דרך משפט וסדר, 'אשר הראית בהר', שהשי"ת מראה לך.

(עבו"ע שפת"ק תרומה)

היינו שכל איש ישראל ינדב את לבבו, דהיינו שיקדש ויטהר ללבבו, שיהיה מקום משכן להשראת שכינתו יתברך, ובכוונה זו יתנו בני ישראל נדבתם לבנין המשכן, באהבת ה' ורשפי אש אשר בערה בלבבם, למסור כל תשוקת לבבם להשראת שכינתו יתברך, ועל זה נאמר בשיר השירים (ג, ט) על המשכן שילה, 'אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון עמודיו עשה כסף וכו' תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים', שבנין המשכן היה רצוף ובנוי מאהבת בני ישראל, ממה שבני ישראל נדבו לבם באהבה רבה לה'.

(עבו"ע דב"ק נשא)

צריכן לקדש ולטהר את עצמו ולעשות מקום להשראת השכינה

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו.

הנה, תכלית המשכן היתה כדי להשרות השכינה הקדושה בלבבות בני ישראל, כי אור שכינתו יתברך שבתוך בנין המשכן מאיר משם לתוך לבו של כל אחד ואחד מישראל, כמו שכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ודרשו בספרים הק', בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, דהיינו בתוך כל אחד ואחד מישראל.

וזהו הענין שצווה הקב"ה לפני בניית המשכן, ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו,

כשהאדם מהפך החמוריות שלו לעבודת השי"ת משפיע

המשך בע"ב

כל דבר צריך להיות בסדר קבוע

הקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית

נתגרב על ידי הרב הגאון מה מטיק מרגליות מניד מירשים טאם בחסד עליין

דה"ג רבי שמעון עזריאל יחיאל לאווי שליט"א

ר"ב בישיבת תורת משה מאנטוויאן סניף ב' בעלז' נפטר אביו הרב ר' יחיאל יחיאל ז"ל הרב החסיד ר' חיים צבי ב"ר עזריאל יחיאל ז"ל יארצייט ביום ט"ז אדר - ששון מרים רבניט' חתא נשמתו ציונה בציון החיים אמן

פרנס פעולות האיחוד להודיע לאדר

אשרך וטוב לך הזכות אריזים יעמד לך ולזכותך מה טוב חלקך וחבלך בזה ובבא בכבוד רב הנהלת איחוד תלמידי חסידיו טאהש בשם כלל אנשי שלומינו

שביבי אש

קודצע טרעפליכע טייטשן מרודדו
של כ"ק מוך רבינו הקדוש זיעעב"י

כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה', מען זאל מנדב זיין דאס גאנצע הארץ פארן אייבערשטן.

(שפת"ק תרומה)

דער הייליגער רבי זאגט

ילקוט אמרים מכ"ק רביה"ק ז"ע מלוקט מספרי דבי רב - באדי"ש

המדור הזה נתנדב ע"י מו"ה משה אליעזר פרשינובסקי הי"ד (טאהש) לדגל שמחת הולדת בתו למזל טוב

בזכות זה יסבחו הש"ת שזכות לרבות רב תענה ונתת מכל יצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

זייערע מעשים, און דאס איז מרומז אינעם פסוק 'ועשו לי מקדש', און דאס איז פשוט פארוואס די פסוק איז משנה פון לשון 'מקדש' צו 'משכן', ווייל משכן מיינט די מקום וואס דער אייבערשטער האט אנגעגרייט להשראת שכינתו, אבער מקדש איז פשוט אז אידישע קינדער זענען מקדש דעם מקום, און בכח זייער קדושה זענען זיי מכין די פלאץ להשראת השכינה, און אויף דעם מקדש פרטי איז דער אייבערשטער מבטיח, ושכנתי בתוכם', א לשון רבים ווייל דאס גייט ארויף אויף אלע מקומות וואס די אידן וועלן מקדש זיין פאר השראת השכינה אין אלע דורות.

און דאס קען מען אויך מרמז זיין אינעם לשון רש"י, ועשו לי, 'לשמי בית קדושה', זיין כוונה איז מפרש צו זיין מיט דעם, אז די מקדש וואס עס שטייט דא גייט נישט ארויף אויף די מקדש כללי, נאר אויף יעדע אידישע שטוב וואס מען פירט זיך דארט בקדושה, און דאס איז מרומז אין די ווערטער 'בית קדוש', און אויף דעם זאגט די פסוק, 'ושכנתי בתוכם'.

(עבודת עבודה פתגמ"ק)

דא בפרטיות, אזוי ווי א מענטש איז א עולם קטן, א עולם פרט, און אלעס וואס איז דא אין די עולם כלל, איז אויך דא אינעם מענטש בפרטיות, אזוי אויך איז בבחינת המקדש, אזוי ווי עס איז דא א מקדש כללי, וואס דאס איז די מקום המקדש וואס דער אייבערשטער האט אנגעגרייט צו מאכן רוען זיין שכינה, אזוי איז דא א מקדש פרטי, וואס אידישע קינדער גרייטן זיך אן דורך זייערע מעשים טובים אז די שכינה זאל קענען רוען אין דעם, צום ביישפיל ווען אידן בויען בתים לה' ולתורתו, און מען איז מגדל דארט בנים ובנות על דרך התורה והיראה, זענען זיי מייחד דורך דעם א מקום להשראת השכינה, און מען בויעט מיט דעם א מקדש פרטי.

און דאס קומט דער אייבערשטער לערנען פאר אידישע קינדער אין די פרשה, אז אזוי ווי זיי זענען נצטווה געווארן אויפ'ן בויען די ביהמ"ק הכללי, אזוי אויך ליגט אויף זיי א פליכט צו בויען א מקדש פרטי, צו מאכן א מקום להשראת השכינה דורך

אויף א יעדע אידישע שטוב רעדט זיך די פסוק פון ועשו לי מקדש

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, זענען די מפרשים מדייק, פארוואס איז די פסוק משנה צו אנרופן די משכן בשם מקדש, און א פסוק נאכדעם רופט עס די פסוק ווייטער בשם משכן, את תבנית המשכן.

אויך דארף מען פארשטיין פארוואס די תורה פאנגט אן מיט א לשון יחיד, ועשו לי 'מקדש' און איז מסיים בלשון רבים ושכנתי 'בתוכם'.

רש"י הק' איז מפרש ועשו לי מקדש, 'ועשו לי לשמי בית קדושה', דארף מען פארשטיין וואס איז רש"י מוסף מער ווי עס שטייט אין פסוק.

נאר די ספרים הק' זענען מרמז אין דעם, לויט ווי עס איז ידוע, אז יעדע זאך וואס איז דא אין די וועלט בכלליות איז אויך

המשך מע' ב

שפע רב

והיה המשכן אחד.

הנה תכלית המשכן היתה להתחבר ארץ ושמים, דעל ידי מקום המקדש היתה התחברות בין עולמות שלמטה להעולמות שלמעלה, ועל ידי המשכן יש להקב"ה מקום קדוש להשרות

שכינתו.

וזהו עיקר עבודתנו בימי הגלות, לחבר עולם התחתון לעולם העליון ולעשות מקום להשראת השכינה, ולזה בא האדם בזה העולם, להפך הארץ שהוא חומר הגוף, לשמים, דכל דבר שהוא קשה להגוף לעשות, צריך לעשותו כגון

כשקשה לו עבודת התפלה, או ללמוד, ולקום באשמורת הבוקר, על זאת צריך להיות העבודה להפוך החומרי מארץ לשמים, ובדרך זה יבוא כל השפעות טובות, ולכן בא כל ההשפעות מהמקדש, דשם מתקשר עולם התחתון לעולם העליון.

(עבו"ע שפת"ק ויקהל)

תוכן דברות קודש שישמענו מאת ב"ק מרחן רבינו שליט"א בעת רעוא דרעון שב"ק פרשת משפטים העני"ט – בלתי מוזגה

יעזור אותנו, ובשביל זה לא יחסר לו כלום ברוחניות ובגשמיות.

האלשיך הק' כתב בשם ר' שלמה אלקבץ זצ"ל, הטעם שבני ישראל הביאו מחצית השקל, שהאדם צריך לידע שבלי חברו הוא

רק מחצית, ורק עמו יוכל להיות שלם, ואם כך עושים אזי 'לא יהיה בהם נגף בפקוד אותם'. וזוהו יובן הקשיא, 'ונתנו איש כופר נפשו', שהתחיל בלשון רבים וסיים בלשון יחיד, שהתורה מרמז לנו שרק האיש שהוא באחדות עם הרבים יכול לכפר על נפשו, ורק אז לא יהיה בהם נגף. וכן כתוב 'כולך יפה רעייתי ומום אין בך', מה יפה הוא כשכולכם באחדות ורעות, ואז אין שום מום ודבר רע בך, שזה מביא כל טוב.

הלא נחרב בית המקדש בשביל שנאת חנם, ויבנה בשביל אהבת חנם, לכן כשהוצרכו לבנות המשכן הוצרכו להביא מחצית השקל, והוצרכו כל אחד לאהוב את חברו באהבת חנם. הלא בני ישראל מצפין שיבנה בית מקדשינו, אבל לא די בזה, אלא צריכין לעשות פעולה לזה, צריכין לאהוב את כל אחד מישראל באהבת חנם, וזה יגרום שיבנה מקדשינו. וזה כוונת הגמ', במה תרום קרן ישראל, ב'כי תשא', שאם בני ישראל הם באחדות אזי יתרומם קרן ישראל למעלה, בהתגלות כבוד שמים בבית המשיח.

*

שני עצות הנ"ל הם אכן עוזרין שיחשב להאדם כאילו עשה כל המצות, אבל על מצות צדקה אינו מועיל כל זה, רק צריכין כל אחד ליתן צדקה בפועל, וזה ביאור דברי התנא דבי אליהו, בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה, דכשאמרו ישראל נעשה ונשמע וקבלו עליהם ללמוד התורה, ולאהוב כל ישראל, אכן יחשב להם כאילו עשו הכל, אבל למצות צדקה צריך להיות 'ויקחו לי תרומה', לא אמר 'וינתנו תרומה', אלא 'ויקחו', שכל אחד צריך בעצמו ליקח מצוה זו, וכל אחד צריך לתרום בעצמו צדקה וליתנם לעניים.

מצות צדקה הוא קשה מאד להאדם,

סני וכו', דאם תאהב כל אחד מישראל יהא נחשב כאילו קיימת כל המצוות, וגם יש עצה אחרת, 'ואידך פירושה זיל גמור', פ' שילמוד התורה, ואז יהי ונשלמה פרים שפתינו, ויחשב כאילו עשאים.

וזהו כוונת הוזה"ק ואלין סדורא דגלגולא, דבפרשת משפטים נכתב הרבה גופי הלכות, וגם המצות שבין אדם לחבירו, לכן אמר השי"ת ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם, לא 'תלמד' אותו פעם אחת, אלא 'תשים' אותה לפניכם כשלחן ערוך, ותקיים המצות שבין אדם לחבירו בפועל, ואז תוצרך להתגלגל עוד הפעם.

ע"כ צריך האדם לידע שכדי שלא יצטרך להתגלגל עוד הפעם צריך ללמוד התורה בהבנה גדולה כשלחן ערוך, וצריכין לקיים מצות 'ואהבת לרעך כמוך', ויראה להרבות בשלום ורעות, בלי זה אינו יכול לקיים כל התרי"ג מצות, ויזכור תמיד שבלי חברו לא יוכל להגיע לכל המצות. ויסוד זו דרש תמיד רביה"ק זי"ע מאתנו, ואמר שהבעש"ט הק' בא לעולם הזה להראות לבני ישראל שיתחזקו באהבת ה', אהבת ישראל, ואהבת התורה, שהם הא בהא תליא, ואם חסר אהבה אחד הרי כולם אינם כדבעי. ולא רק דרש זה תמיד, אלא בעצמו קיים כל זה, כל אחד ראה אצלו האיך עבד בשלש אלה כאחד, היה בזה 'יחיד במינו'. בזה צריך כל אחד ואחד לילך בדרכיו, לחשוב מחבירו, ולהחשיב את חברו, ואז יתקיים כולו 'על רגל אחת' ולא יצטרך להתגלגל שוב, ולא רק גר יכול לעשות זאת.

בפרשה דלהלן כתיב 'ויהיו הכרוכים פורשים כנפיהם פניהם איש אל אחיו'. בזה רצה התורה לרמז לנו שהאדם צריך לאהוב את חברו כדוגמת פנים בפנים, וכשישראל פונים פניהם איש אל אחיו, אזי משרה השי"ת שכירתו עליהם, וכשיש השראת השכינה לא חסר מאומה בבני חיי ומזוני, ואפי' כשרואה אדם שחבירו אינו מבין עדיין בלימודו, אל יבייש אותו רק

(א) ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם. רביה"ק והספרים הק' דקדקו מהו הלשון 'תשים' ה"ל לומר תלמד.

(ב) איתא בתנא דבי אליהו, בשעה שאמרו בני ישראל נעשה ונשמע מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה, וקשה מהו כונתם בזה.

(ג) ואלה המשפטים הוזה"ק מביא התרגום ואלין דיניא דתסדר קדמיהון, ומפרש שכוונתו הוא 'ואלין סדורא דגלגולא'. וצריך להבין מהו כוונתם בזה.

(ד) בפר' שקלים ונתנו איש כופר נפשו. למה התחיל בלשון רבים 'ונתנו', וסיים בלשון יחיד 'איש כופר נפשו'.

(ה) אמרו בגמ' בבא בתרא, אמר משה לפני הקב"ה, רבוש"ע, במה תרום קרן ישראל, אמר לו 'בכי תשא'. ורבו הדוקדוקים בזה.

*

הנה איתא בכתבי האריז"ל, דנשמה שחוזר לשמי מעל ולא קיים כל התרי"ג מצות, צריך להתגלגל עוד הפעם לקיימם. והקשו התלמידי בעל שם טוב הק', דהלא ישנם מצות שלא כל אחד יכול לקיימם, כמו מצות כהנים, מצות המלך, מצות נשים ואנשים וכו', והאיך יכול האדם לקיים כל התרי"ג מצות. ותרצו דכשאדם אוהב את כל ישראל כעצמו, אזי נעשה גוף אחד ממש עם כל ישראל, ונחשב כאילו קיים כל שאר המצות ששאר כל ישראל עושים, וזוהו קיים כל התרי"ג מצות. ועוד יש עצה לזה, שילמד כל התורה כולה, ויחזור וישנה התורה פעמים הרבה, ואז נעשה כאילו קיימם, דכתיב ונשלמה פרים שפתינו.

ובזה יובן הגמ' במס' שבת, מעשה בכרי אחד שבא לפני שמאי, וא"ל גירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה על רגל אחת, דחפו שמאי, בא לפני הלל, וגירניה, ואמר לו, דעלך סני לחברך לא תעביד, ואידך פירושה הוא זיל גמור. דהנכרי לא רצה להתגייר, על שלא יכול לקיים כל התרי"ג מצות בגלגול אחד, לזה אמר גירני על רגל אחת, רגל פ' פעם, כדכתי' 'כי היכייתי זה שלש רגלים', גירני באופן שאהי בעולם הזה רק פעם אחת, אמר לו הלל, דעלך

אזווארט צום שבת טיש

געקליבענע תורות און מעשיות נאכצוזאגן ביים שבת טיש

המדור הזה נתנדב ע"י מוה"ר ארי' הערשקאוויטש הי"ו (קרית יואל) לדגל שמחת קרית יואל למול טוב ומוסת זה ירכיבו הש"ת שיבה לזכות רב העניג ורחמ מכל יצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

ומלואה.

(תורת משה)

ועשית שנים

כרובים זהב מקשה תעשה אותם משני קצות הכפורת.

דער ארון איז מרמז אויף די תורה הק', און כפורת איז מרמז אויף תשובה, וואס תשובה איז מכפר אויף די עבירות פונעם מענטש, א איד וואס לערנט תורה דארף תשובה טהון צוויי מאל, איינמאל פאר'ן לערנען, כדי ער זאל נישט לערנען זייענדיג חלילה א רשע, און די צווייטע מאל נאכן לערנען, כדי צו זעהן, אויב די תורה וואס ער האט געלערנט איז געווען לשמה אדער מיט א פני'.

דאס איז דער פסוק מרמז, 'ועשית שנים כרובים זהב', א כרוב האט א צורה פון א יונג קינד, ווייל א מענטש דארף קוקן אויף זיך ווי א קינד, וואס האט נאכנישט געטוהן קיין מצות און מעשים טובים, און דער מענטש דארף זיך באטראכטן ווי א קליין קינד צוויי מאל, פאר'ן לערנען און נאכן לערנען, און דאס איז אויך דער באדייט פון 'משני קצות הכפורת'.

(מאור ושמש)

מקשה אחת זהב טהור.

א שיינע רמז קען מען מפרש זיין דא אין פסוק, 'מקשה אחת' איין זאך איז זייער שווער פארן מענטש מקיים צו זיין, צו זיין 'זהב טהור', זיין גאלד זיין גאנץ פארמעגן זאל זיין ריין, אן קיין שום פסול פון גניבה אדער אנדערע פסולים, און אויב ער איז דאס מקיים, אז זיין פארמעגן איז ריין פון אלע פסולים, איז ער אין אזא בחינה ווי א מנורה וואס שיינט.

(רשפי אש)

ועשית את הקרשים למשכן.

דאס ווארט 'קרש' האט די זעלבע אותיות ווי 'שקר' נאר פארקערט, דאס איז א רמז אז דער מענטש דארף זיין פארקערט פון שקר און זיך דערווייטערן פון די שלעכטע מדה, כדי די שכינה זאל רוען אויף אים.

(נועם אלימלך)

עשרים קרש לפאת נגבה תימנה.

דער תורה איז אונז דא מרמז אז מ'דארף מהפך זיין דעם שקר, די אותיות 'קרש' צו מאכן 'שקר', און אז מען וועט זיך דערווייטערן פון שקר, וועט מען ממילא זוכה זיין צו די העכסטע קדושה צו ווערן א טייל פון משכן.

(נועם אלימלך)

אתורה אויף די פרשה

מאת כל איש אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי.

עס ווערט געברענגט אין גמרא (ברכות ל"ה ע"ב), אז בעפאר א איד זאגט א ברכה אויף א מאכל, איז דער מאכל נישט די מענטש'ס נאר עס באלאנגט צום אייבערשטן, און ווען דער מענטש מאכט די ברכה אויפ'ן מאכל, דעמאלט'ן באלאנגט די מאכל צום מענטש, לויט דעם קומט אויס אז בעצם געהערט אלעס צום אייבערשטן, די איינציגסטע זאך וואס באלאנגט עכט צו א מענטש איז נאר די נדבה פון זיין הארץ.

דאס קען זיין פשוט דא אין פסוק, 'מאת כל איש אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי, פון דעם וואס זיין הארץ גיבט עפעס פאר'ן משכן, נעמסטו א תרומה פאר מיר, ווייל די נדיבות הלב איז פון דעם מענטש, אבער אויב ער גיבט מען עס נישט מיט א שמחה און צופרידנקייט, איז דאך די נדבה נישט פון אים, ווייל לה' הארץ

המשך מע"ג

אדם שיש לו, אינו רוצה ליתן, שחושב שאם יתן יבוא כל אחד לבקש ממנו ולא ישאר בידו מאומה, ואם אין לו כל כך, חושב שאם יתן יחסר לו מממונו, אבל צריכין לידע שאי אפשר שיחסר עי"ז מן האדם כלום, שהשי"ת משלם תמיד לכל אחד מה שנתן.

בליל התקדש חג אומרים 'ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים, אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון', וקשה, אם נאכל הזבחים והפסחים בוודאי הגיע דמם על המזבח, אך הכוונה בזה הוא, שבגלות עושין אנו זכר לקרבן פסח שאוכלים שני כזיתים מצה, ואוכלים ביצה זכר לקרבן

חגיגה, בזה נחשב כאילו הקרבנו אותם, ע"כ יוכל האדם לטעות ולומר שבוזה כבר יצא כל חובתו, לכן אומרים 'אשר יגיע דמם', לומר ש'הזאת הדם' הוא מצוה נפרדת, ולא נחשב כאילו עשאו, הזאת הדם מורה על מסירות נפש שהאדם צריך לעשות, וזה הוא שאם רואה אדם איש עני שאין לו די מחסורו, וקשה לו מאד ליתן מרכושו, ואעפ"כ נותן לו, זה הוא הזאת הדם בזמנינו, ועל זה לא מועיל העצה שעושה זכר, ולומד התורה, או אוהב כל ישראל, בזה לא נחשב כאילו עשאו, אלא צריכין לעשות בעצמו אתערותא דלתתא.

הלא רביה"ק זי"ע לימד אותנו גם כן שהאדם צריך ליתן צדקה אפילו כשאין לו

במסירות נפש, פעם אמרו לו למה הוא נותן מעות לכל מי שבא אצלו, הלא יש אנשים שבאים להרבי ואינם צריכין למעות, אמר רביה"ק: 'וכי בכדי לראות הכובע שלי או צורתה הם באין, הלא הם באין אלי שצריכין לאיזה דבר', וכך צריכין ליתן לכל ישראל שרואין עליו שנצרך, והאדם בעצמו צריך לעשותו.

בזמן זו בסיום ימי השוכב"ם, ובימי הכנה לימי פורים ופסח הוא העת לזה, דהלא בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל, ובמצות אלו מקרבין הגאולה, ע"כ נראה לחזק בזה.

והשי"ת יעזור שכן יהיה לנו, עדי נזכה לכיאת גואל צדק בב"א.

המדור הזה תגדב ע"י מוה"ר חיים משה מאיר סג"ל קרויס הי"ד (מאנטריאל)
 לדגל שמות הכנסת בנו הב' יהודה גי'ו לעודתו"מ למול טוב
 בזכות זה יסרכו השי"ת שיהיה לרות רב תענה ונתת מכל יצה"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

ביאור הלכה

הלכות וכיארדים מתוך ספרי בית גאמן בישראל
 אשר עדיין לא דאו אוד הדפוס
 מאת הגאון הגדול דומ"ץ קריתנו הק' שליט"א

וואס מעג מען ליינען שבת (ב)

די פאריגע וואך האבן מיר געשריבן, אז על פי הלכה איז א איסור גמור צו ליינען שבת "שטרי הדיוטות" וואס דאס מיינט אלע ערליי וואכעדיגע באשרייבונגען, אויך האבן די חכמים גע'אסר'ט צו ליינען אנדערע באשרייבונגען אפילו זיי זענען נישט קיין וואכעדיגע זאכן, אלץ חשש אז מען וועט קומען ליינען וואכעדיגע זאכן, "גזירה משום שטרי הדיוטות".

און דעם מאמר האבן מיר געשריבן בעזה"ת די פרטי הלכה וואס זענען שייך ביים ליינען די זאכן וואס זענען אסור אלץ גזירה אז מען וועט קומען ליינען "שטרי הדיוטות".

ד

שאלה: וואס פאר א זאכן גייען אלץ אריין און די איסור צו ליינען שבת זאכן וואס די חכמים האבן געאסר'ט אלץ גזירה פון "שטרי הדיוטות"?

תשובה: אין כלל פונעם איסור צו ליינען זאכן וואס זענען אסור אלץ די גזירה אז מען וועט ליינען וואכעדיגע באשרייבונגען, איז נכלל אלע ערליי צייטונגען - און צייט שריפטן - און אלע ערליי אויסגאבעס - וועלטליכע נייעס - באהאנדלונגען - פאסירונגען - מעשיות - בריוון - בריוון - וואס ליינערס שרייבן - מלחמות - קאמענטארן - שמועסן, אינטערסאנטע געשענישן, ידיעות - פראקטישע אנווייזונגען - ווערטלעך - היסטאריע, גיאגראפיע א.ד.ג.

פארשטייט זיך אז דער איסור איז נאר אויף א זעלכע באשרייבונגען וואס האבן נישט אין זיך קיין תורה, אדער מוסד, און זיי ברענגען נישט צו יראת שמים, אבער א באשרייבונג וואס האט אין זיך תורה'דיגע ענינים, ווי למשל דרשות, דברי חיזוק

והתעוררות, אזוי אויך יעדע באשרייבונג וואס ברענגט צו יראת שמים, און אהבת התורה, אהבת השם, און אהבת ישראל, אדער צו תיקון המדות, און ריינע השקפות צו אמונה, און צו התבדלות פון רשעים, די אלע זאכן מעג מען ליינען.

ה

שאלה: וואס איז א חילוק אין די הלכה צווישן "שטרי הדיוטות" ממש, און צווישן די זאכן וואס מען טאר נישט ליינען אלץ "גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות"?

תשובה: "שטרי הדיוטות" ממש, איז אסור צו ליינען אין יעדנספאל, אפילו עס איז וויכטיג און עס איז א צורך הגוף, און אפילו מען האט הנאה פונעם ליינען, אויך איז עס מוקצה און מען טאר עס בכלל נישט מטלטל זיין.

אבער זאכן וואס זענען אסור נאר צוליב די גזירה אז מען וועט צוקומען צו ליינען שטרי הדיוטות, איז דא עטליכע אופנים וואס די חכמים האבן מתיר געווען צו ליינען, ווי פאלגענד:

1. צורך מצוה

יעדע זאך וואס איז א צורך מצוה מעג מען ליינען, למשל: מען מעג ליינען א מודעה פון א שלום זכר, קידושא רבא, פדיון הבן, בר מצוה, חתונה, ביקור חולים, הלויית המת, ניחום אבלים, השבת אבידה א.ד.ג.

אזוי אויך מעג מען ליינען די רשימה פון זמני תפלה, און פון שיעורי תורה, און פון דרשות, זמנים פון תקיעות שופר, קריאת פרשת זכור, א.ד.ג.
 אזוי אויך מעג מען ליינען

מודעות פון אסיפת חיזוק, הכנסת ספר תורה, חנוכת הבית, סיום מסכת, צדיק בא לעיר, דינער לטובת א מוסד, אפיל פאר צרכי עניים, קמחא דפסחא, א.ד.ג.

אויך מעג מען ליינען א מודעה אז עס איז א ארויסגעקומען א נייע ספר, און וואו מען קען דאס באקומען, אבער די פרייז טאר מען נישט ליינען.

אבער מען טאר נישט ליינען א מודעה וואס שטייט דערויף אז עס איז ארויס געקומען א נייע מעשה ביכל, וואס מען טאר נישט ליינען שבת.

אזוי אויך מעגן עלטערן ליינען א צעטל וואס די הנהלת הרוחנית פון המוסד שיקט פאר די עלטערן, ווייל דאס איז א תועלת פאר די חינוך פון די קינדער.

2. צורך הגוף

יעדע זאך וואס איז נוגע צו היטן די געזונט פונעם מענטש, אדער צו פארמיידן

חוו"י במקור חיים סימן ש"ז סט"ז ועוד.

דעריבער דארף יעדער איד וואס איז א שומר שבת כהלכה, מחמיר זיין נישט צו ליינען קיין מעשיות אדער בריוון א.ד.ג. אפילו מען האט הנאה דערפון, אויסער אזעלכע מעשיות וואס ברענגען יראת שמים, און מדות טובות, אבער מען קען נישט מוחה זיין אויף דעם וואס איז מקיל, ווייל ער האט זיך אויף וועם צו פארלאזן.

אבער עס איז וויכטיג צו באמערקן אז דער מגן אברהם איז מתיר צו ליינען נאר א זעלכע באשרייבונגען וואס זענען אסור נאר אלץ די "גזירה פון שטרי הדיוטות", ווי מעשיות אדער בריוון א.ד.ג., אבער "שטרי הדיוטות" ממש, ווי אדעווערטייזמענט א.ד.ג., טאר מען נישט ליינען אפילו לויטן מגן אברהם, אפילו ווען מען האט הנאה פונעם ליינען.

המשך יבוא אי"ה

שאלה: אויב לויט די הלכה טאר מען נישט ליינען קיין צייטונג אדער סתם מעשיות, און אנדערע באשרייבונגען, פארוואס זעט מען אז אסאך מענטשן זענען מקיל אין דעם?

תשובה: דער מגן אברהם (סימן ש"א סק"ד) איז מחדש אז מען מעג ליינען א זעלכע באשרייבונגען וואס ברענגען א עונג ביים ליינען, און אויף דעם סמך זענען דא מענטשן וואס ליינען אלע ערליי באשרייבונגען, מיטן אויסרייד אז עס ברענגט זיי א פארגעניגן.

אבער מען דארף צו וויסן, אז רוב פוסקים קריגן זיך אויף דעם און זיי האלטן אז מען טאר נישט ליינען קיין שום באשרייבונג אפילו ווען מען האט א עונג דערפון, (מאמר מרדכי סק"ב, חמד משה סק"ב, שוע"ה קונ"א אות ב',

צער און עגמת נפש, מעג מען ליינען שבת ווען עס איז נוגע צו וויסן אום שבת.

למשל: מען מעג ליינען די אינגרידענס פון א מאכל אדער משקה, כדי צו וויסן צי דאס שאדט נישט פאר זיין געזונט, און צי מען מעג עס ניצן אלץ כשרות, אזוי אויך די עקספערעשן גאטום פונעם מאכל.

אזוי אויך מעג מען ליינען א בריוו וואס עס קען זיין אז דאס איז אים נוגע פאר זיין זיכערהייט פון א געפאר, אדער פאר רואיגקייט.

באמערקונג

דער היתר פון "צורך הגוף" דאס איז נאר ווען מען ווייסט נאך נישט וואס עס שטייט דארט, אבער אויב מען ווייסט שוין וואס דארט שטייט, אדער מען האט עס שוין איינמאל געליינט, טאר מען דאס נישט נאכאמאל איבער ליינען, בלויז פאר אינטערסאנטקייט.

כלים מיט'ן חותם

א ברייטע אויסוואהל וואס ווערט אלס ברייטער

אידן

SAMYK GLASRA (80GB)

SAMYK DYNAMITE (80GB-90GB)

SAMYK BUSINESS (32GB, 64GB)

OZNO

GREEN TOUCH X8 PLAYER

GREEN TOUCH X3 PLAYER

AMTO

HIGH CLASS 128 GB PLAYER

STUDENT VOICE RECORDER (128 GB)

MENTOR 64

BEKASO 64

REPTUNES ROOMBOX

REPTUNES VOICE RECORDER

SONY VOICE RECORDER

טעלעפאן'ס

BLISS E1 NO TOUCH

TAK F1 PRO TOUCH

POM T11 / T12 TOUCH / SWIPE

STARLIGHT F1 PRO NO TOUCH / TOUCH

טעג קרית טאהש / FILTERED BY THE VAAD

HYOCBRA 400

HYOCBRA 400

HYOCBRA 400

HYOCBRA 400

TD 107 VEREXION

ETAK

ORBE VOICER

ANS 128

קאד פראדוקט

LINK FOUNDRAISING MACHINE

ועד הקהלות
Vaad Hakehilos
Phone: 845.557.771
office@vaadhakehilos.org

מיין טאש,
מיין שטוב,
מיין קינד,
אלעס אויסגעהאלטן.

א גוט געבענטשט און א כשר'ן יאר

בית הוראה

דקהל אור החיים ד'טאהש

ניסיעה ע"י כ"ק מרן רביה"ק ז"ע | בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ראש חודש אדר תשפ"ו פ"ק טאהש תע"א

מודעה להסיר מכשול

היות אין די לעצטע תקופה קומען סדר ארויס נייע טעלעפאנען וואס פארום זיך אלס כשר'ע טעלעפאנען וואס למעשה שטעלט זיך ארויס אז עס קען זיין נישט כשר און נישט פארלעסליך און עס קען ברענגען פארשידענע פראבלעמען און מכשולות

ע"כ טוען מיר קלארשטעלן פארן ציבור החשוב הע"י

אז א כשר'ע טעלעפאן מיינט בלויז מיט א פארלעסליכע הכשר

וואס דאס איז די הכשר פון "ועד הקהילות"

וואס זייערע גדרים זענען אוועקגעשטעלט לפי הוראת רבני הקהילות הק' שליט"א

אלע אנדערע טעלעפאן מיט פארשידענע נעמען זענען נישט לכתחילה דיגע 'כשר'ע טעלעפאנען' און קענען האבן פארשידענע לעכער און פראבלעמען ווי די עבר האט אויפגעוויזן ואכמ"ל

ומכאן הקריאה יוצאת: ווען איד קויפט א טעלעפאן מאכט זיכער אז עס האט א פארלעסליכע הכשר וואס איז גענצליך אפגהיטן פון מכשולות

ובזכות שמירת גרדי הקדושה הש"ת יעזרונו על דבר כבוד שמו ושמור עלינו על בנינו ועל דורותינו בבני חיי מזוני וכל ההשפעות הטובות וכל מילי דמיטב עדי נזכה לגאולה השלימה בביאת גוא"צ ומלכנו בראשינו בב"א

בית הוראה דקהל אור החיים

באור התפילה

נכתב ע"י ועד מורא מקדש דקדוה אור החיים דטאהש

**מתוך דרשת הרה"ח
ר' זיידא ישראל יצחק
מאירוביץ הי"ו אצל
מעמד "וכלם מקבלים"
יום ד' לסדר בשלח
העעל"ט**

אין די בית המלך, מ'קומט אריין זיך צו אויסשמועסן מיט די שכינה הקדושה צו דאנקן און לויבן און בעטן אויף ווייטער, אוודאי דארף מען זיך צוגרייטן צו דעם און אריינקומען בכבוד הראוי.

מיינ טאטע זאל זיין געזונט האט מיר נאכגעזאגט פונעם הייליגן רבי זצ"ל, ער האט עס געזאגט מיט פייער, איך זאג עס איבער צו בניחותא, 'העט איך געווען א ערליכע איד, העט איך ווען שטיבער טרערן פארגאסן פאר דאס וואס ס'וועלן זיך צאמליידן די וואס רעדן אין ביהמ"ד'.
דער הייליגער רבי זצ"ל פלעגט נוצן אויף די ענין ווערטער וואס מ'האט קיינמאל נישט געהערט פון אים, 'כלבים, חמורים' וכדו', מ'זעהט פון דעם ווי שטארק ס'האט אים געברענט.

דער פראבלעם איז אבער, אז מ'טראכט נישט גענוג אריין וואס דאס מיינט אז מ'קומט אריין אין א ביהמ"ד, להבדיל ווען א מענטש האט גאר א וויכטיגע אפוינטמענט, למשל א לויער אדער א באנק מענעזשער פאר עפעס א גרויסע ריעל עסטעיט דיעל, גרייט ער זיך צו פון פארדעם זיכער צו מאכן אז ער האט אלע דאקומענטן, אז ער לויער און די באנק מענעזשער זאלן זיין צופרידן כדי ס'זאל דורכגיין דער דיעל.
מ'קומט אריין יעדן טאג צום דאווענען

נמנו חביריך לדבר מצוה, מ'איז זיך צאמגעקומען פאר א געוואלדיגע זאך קדושת ביהמ"ד, כבוד ביהמ"ד, דער אמת איז, אז אין יעדע מצוה קען מען אלץ נוצן חיזוק, אפילו דער וואס מיינט אז ער איז שוין מסודר קען אויך נוצן חיזוק, שטייגן האט נישט קיין ענדע מ'קען גיין העכער און העכער, בפרט אזא זאך ווי 'נישט רעדן ביים דאווענען' איז נאך דא א גרויסע מקום ווי יעדער קען פאררעכטן, צו אויפהייבן כבוד ה' וכבוד בית ה', און ווי נאך ווי אזא פלאץ דא אין טאהש ווי דער הייליגער רבי זצ"ל האט אזויפיל געפילעוועט פון דעם.

המשך מאמר בענין: פתיחת בקבוקים בשבת

אין היתר לפתוח בכדי להשתמש עם הפקק עבור בקבוק אחר

אחר שביירנו בסייעתא דשמיא את הצדדים להתיר ואת טענות האוסרים להשיב על דברי המתירים, נבוא להעיר כמה הערות על ההנהגה בעניינים אלו, עתה בימינו, לאחר שמחלוקת גדולה הדורות בדבר היא עובדה קיימת ועומדת.

תחילה וראש צריכים לידע, כי כל המחלוקת והצד של המתירים, הוא רק באופן שאין בדעתו להשתמש אחר כך בפקק זה לבקבוק אחר, אך הפותח את פקק הבקבוק ובדעתו להשתמש בו אחר כך לכלי אחר, זה בוודאי אסור מדאורייתא והוי בכלל מכה בפטיש, ואין כל היתר בדבר זה, כי כל סיבת ההיתר היא בפתוח את הבקבוק ואין רצונו אלא לשתות, אך לשימוש אחר נראה הדבר כי כרוך הדבר בחיוב חטאת.

חומרת הדבר אצל האדמו"ר מזוטשקא זי"ע

והנה למעשה ממש, כפי שהזכרנו היתה דעתו של הרב פישר זצ"ל להתיר, ואף היה נוהג כן בפרהסיא, כידוע שבכל פעם שהיה משתתף בקידוש ביום השבת, היה פותח לכתחילה אף בקבוקים שלהם פקקי ברזל, להורות הלכה לרבים שמוותר לפתוח בקבוקים אלו בשבת.

לאידך גיסא, האדמו"ר הרה"צ רבי יצחק אייזיק מזוטשקא זי"ע הנחל יצחק, הוציא לאור חיבור שלם בדין זה, בו הוכיח נחרצות כי הדבר אסור ואין להתירו בשום אופן.

מסופר, כי פעם שאל אחד להאדמו"ר מזוטשקא זי"ע, כי הגם אמנם שלכתחילה יש להיזהר לפתוח הבקבוקים קודם שבת ולא להיכנס לשאלה זו, אך באם לא זכר האדם להכין בקבוקים מערב שבת, האם יש להקל מחמת כבוד שבת שיוכל לפתוח בקבוקים בשבת. ענהו האדמו"ר מזוטשקא זי"ע ואמר לו, וכי מה יעשה אחד ששכח באונס גמור להעמיד בערב שבת חמין - טשולנט לכבוד שבת, וכי

מעדני התורה

לכבוד וללבן נושאים ועניינים שונים כדרכה של תורה
מתוך השיעורים שנאמרו ע"י הרה"ג ר' אהרן קאהן שליט"א

שאמרו (ארחות שבת פ"ב סעיף יז), שאין ההיתר כלל לפתוח את הבקבוק לאחר נקיבת הפקק, אלא העצה היא בעצם עשיית הנקב, דהיינו שעושים נקב בתוך הפקק ושופכים את המשקה שבתוך הבקבוק באמצעות חור זה, וזהו עיקר ההיתר, כי אז אין כל פתיחת הפקק, ואין כל שאלה בזה.

ברם, מה שנעשה מנהג העולם להתיר לפתוח על ידי חור זה, ואינם עושים את עיקר העצה לשפוך את המשקה באמצעות הנקב שבפקק, זהו כי היו שעוררו על עצה זו מצד דין עשיית פה, שעושים פתח להוציא דרכו את המשקה, ולכן היו שהעדיפו שלא להשתמש עם נקב זה להוצאת המשקה דרכו, ורק סמכו על הנקב שיוכלו לפתוח את הפקק בעצמו.

ההיתר על ידי שמשליכו תכף ומיד לאשפה

היתר נוסף שהגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל מזכיר בעצמו בתשובותיו (מנחת שלמה ח"ב סי' לב), הוא לפתוח את הבקבוק ותכף להשליך את הפקק לאשפה, כי בזה אין איסור מכה בפטיש, הואיל ותכף למעשה פתיחת הבקבוק והכשרת הפקק השליך את הפקק לאשפה, הוכיח שלא היה במעשה זה כל כוונה לשימוש של הפקק בשנית, ואין כאן כל הכשרת הפקק.

התמיהות בהיתר זה כבונה וסותר לאחמ"כ וכן מה מועילה השלכתו הואיל והוא כלי אצל בני"א

למעשה, הגאון רבי משה מאיר יאדלר שליט"א בעל מאור השבת, העלה לתמוה לפני הגרש"ז אויערבאך זצ"ל (ה' מאור השבת ח"ב סי' כה אות ג) מה תועלת יש בזריקת הפקק לאחר הכשרתו לכלי, וכלום הבונה ותכף יסתור את שבנה, וכי לא יהא עליו איסור בונה, ומה לי שעושה תכף קלקול לכלי שהכשיר, סוף כל סוף במעשהו הכשיר את הפקק לשימושי העיקרי ועבר על איסור מכה בפטיש, ומה שזורק אחר כך הוא מעשה נפרד, שאין בכוחו להשפיע על עיקר הכשרת הפקק.

המשך בשבוע הבא אי"ה

יתירו לו ביום השבת לבשל טשולנט לכבוד שבת, הרי מדובר בחיוב חטאת, והוא הדין לענין פתיחת הבקבוקים ביום השבת.

המנהג להתיר כשעושים נקב בפקק והתנאים הנצרכים לזה

עתה נבוא להעמיד את ההיתרים הקיימים לפתוח בקבוקים ביום השבת, חלקם נכונים וחלקם אינם נכונים, ונלבן האופנים ונבאר את דינם.

עלמא נהוג לסמוך להיתר, שעושים חור בתוך הפקק, ועצה זו יפה גם לפקקי פלסטיק, אלא שפקקי פלסטיק קשה לנקב בהם חור, ואילו בפקקי ברזל יכולים יותר בניקל לנקב אותם, על כל פנים העצה היא לעשות חור בפקק, ובזה אין הפקק ראוי לשימוש חוזר, כי מאחר וחוררו אותו אינו יכול לשמור על המשקה שבתוך הבקבוק, ואז מותר לפתוח את הפקק.

אכן בהיתר זה יש להעיר ב' הערות, א'. כי אין די בעצם עשיית החור, כי החור בעצמו אינו מהווה כל סיבת ההיתר, אלא ההיתר הוא מצד שאין משתמשים בו בשנית, לכן העיקר הוא שיהא בדעתו שלא להשתמש בו עוד, ואם ממשיך להשתמש בפקק זה לכסות בו את הבקבוק למרות החור שעשה בו, הרי זה כשטר ושוברו בצידו, שאינו נראה כלל שאיבד הפקק את שימושו העיקרי, מאחר והוא עודנו ממשיך להשתמש בו.

ב'. כמובן שאין די בחור קטן, אלא צריכים לעשות חור גדול שיקלקל את הפקק משימוש חוזר, ולא כזה שבקושי נראה לעין ואין בו כל מניעה לחזור ולהשתמש בו שנית.

מקור ההיתר לשפוך את המשקה באמצעות חור זה ולא לפתוח את הפקק לאחר מכן

עוד יש להעיר, כי בעיקר ההיתר היו

המדור הזה נתגרב ע"י מו"ה משה אלי' פויגעל הי"ו (טאהש)
 לדגל שמחת הולדת בנו למול טוב
 וזכותה הייחודה לרבות רב העניג ותחת מכל יצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

באור היולא

תולדות וסיפורים מצדיקים שיודה"ל הל בשבוע הבע"ט

ואלה מתולדותיו

געראטעוועט א פארמעגן פון פייער פלאמען

דער הייליגער רבי לייב שרה'ס זי"ע איז געווען שטארק מפורסם מיט זיין געוואלדיגע השתדלות פאר די מצוה פון פדיון שבויים פאר וועלכן ער האט געווידמעט זיין גאנץ לעבן. ער איז כסדר ארומגעגאנגען צוזאמענעמען נדבות פון גוטהארציגע אידישע ברידער און דערמיט

דער הייליגער ר' לייב שרה'ס איז געבוירן געווארן אום 'שבעה עשר בתמוז', בערך אין יאר ת"ץ. רבי לייב שרה'ס האט זיך אפגעגעבן מיט פדיון שבויים, און זיך אפגעגעבן מיטן עבודת הקודש פון שפי"ז די ל"ו צדיקים. רבי לייב שרה'ס איז נפטר געווארן ד' אדר תקנ"א און מנו"כ איז אין שטאט יאלטשיקוב.

הרה"ק רבי לייב שרה'ס זי"ע

דעם היינטיגן שבת קודש תרומה, ד' אדר געפאלט אויס די יומא דהילולא קדישא פונעם הייליגן רבי לייב שרה'ס, הרה"ק רבי ארי' לייב בן הרה"ק רבי יוסף זי"ע.

לוח היארצייטן

יארצייטן פון רבותינו הק' ואנשי שלומינו וואס געפאלט אין די קומענדיגע וואך

צב צדיקים אברכה

ד' אדר	הרה"ק רבי יהודה לייב בן רבי יוסף (ובן שרה) זי"ע - ר' לייב שרה'ס זי"ע	תקנ"א
ז' אדר ב	הרה"ק רבי יצחק אייזיק בן רבי משה יחזקאל זי"ע - מ'קאלוב	תקפ"א
ט' אדר	הרה"ק רבי יעקב בן רבי משה יחיאל זצ"ל פּעקעטע - מנירבאטור - אמת ליעקב	תרפ"ח
ט' אדר א	הרה"צ רבי מרדכי בן רבינו השרף מרן משולם פייש סג"ל זצ"ל - שו"ב	תרצ"ו
י' אדר	הרה"ק רבי יוסף ברוך בן רבי קלונימוס קלמן הלוי זי"ע - הגוטער יוד מ'ניישטאדט	תרכ"ז

צב חסידים אברכה

ה' אדר	הרבנית הצדיקת מינדל בת רבי פנחס אלימלך זצ"ל וויינגארטן המותו של רביה"ק זי"ע	תשל"ד	הר הזיתים ירושלים עיה"ק
ו' אדר	הגה"צ רבי קלונימוס זאב בן רבי משה הכהן זצ"ל גראס אבד"ק ווייטצען ובעל פרי הגן	תשפ"ג	
ו' אדר	הגה"צ רבי חיים שלום אלעזר בן רבי יוסף דוד זצ"ל רובין מ'סאסוב	תשנ"א	ביה"ח בלאנג איילענד
ו' אדר	הרב החסיד ר' ליפמאן יום טוב בן ר' יצחק ע"ה	תרל"א	ביה"ח בטאהש אונגארן
ח' אדר	האשה החשובה מרת פייגא בת ר' ישעי' ע"ה וויינבערגער אשת הרה"ה ר' משה לייב ע"ה	תשס"ד	ביה"ח דקריתנו הקדושה
ח' אדר ב	הבחור החשוב אברהם עב"ד ע"ה בן ר' אלקנה יעקב צבי הי"ו מאירוביץ לא הניח אחריו זש"ק	תשע"ו	ביה"ח דקריתנו הקדושה
ח' אדר א	הרב החסיד ר' שרגא בן ר' אברהם חיים ע"ה קליין	תשפ"ב	ביה"ח בלאנדאן
ט' אדר	האשה החשובה מרת שיינדל בת ר' שלמה יעקב ע"ה שווארץ אשת הרה"ה ר' נחום הי"ו	תשע"ז	ביה"ח ניו דזערסי (סאטמאר)
י' אדר א	הרב החסיד בנש"ק ר' יצחק בן ר' חיים יוסף זצ"ל ארענשטיין	תשפ"ב	ביה"ח בקרית יואל

אויסגעלייזט פיל אומגליקליכע אידן אין זייער נויט,

אין א געוויסע שטאט איז געווען א גרויסער גביר וועלכער איז געווען באקאנט אלס גרויסער בעל צדקה, ער האט אנגעפירט מיט א גמילת חסדים ארויסבארגנדיג געלט פאר נויטבאדארפטיגע אידן, איבערהויפט פאר סוחרים וועלכע האבן געדארפט גרעסערע הלוואות צו אינוועסטירן אין די געשעפטן וועלכע האבן נאכדעם פארקויפט די האנדל אויפ'ן יריד און אים באצאלט דאס געלט.

איינמאל שפעט ביינאכט איז דער גביר געזעסן פארשפארט ביי זיך אין שטוב, ווען פלוצים האט ער געזען שטיין פאר זיך א פרעמדער מענטש, דאס איז געווען דער הייליגער צדיק רבי לייב שרה'ס וועלכער איז אריינגעקומען אין שטוב דורך א וואונדערליכער וועג. דער גביר האט נישט געקענט דעם רבי'ן ר' לייב שרה'ס, און עס האט אים שטארק געוואונדערט וויאזוי ער האט באוויזן זיך אריינצובאקומען אין זיין שטוב.

אויסערנדיג דעם פארלאנג פון רבי לייב שרה'ס איז דער גביר נאכמער דערשטוינט געווארן. דער רבי האט פון אים געבעטן אן הלוואה אויף אזא ריזן סכום פון פינף הונדערט גאלדענע רענדלעך, וואס ער האט נישט ארויסגעבארגט אפילו פאר די גרעסטע סוחרים וועמען ער האט גוט געקענט, און דא פארלאנגט פון אים אן אומבאקאנטער מענטש אזא גרויסע סומע אויף איינמאל.

וויבאלד אבער ער האט אין-אכט גענומען אז דער איד איז צו אים אריינגעקומען אויף אינגאנצן אן אומגעווענליכן אופן, האט דער גביר פארשטאנען אז ער האט נישט צו טון דא מיט א פשוטן מענטש, ער האט זיך געפארקט פון אים, און אן פרעגן א ווארט האט ער אים שטילערהייט דערלאנגט דעם גאנצן סכום.

רבי לייב שרה'ס האט זיך באדאנקט און צוגעזאגט אז ביז א באשטימטע צייט וועט ער אפגעבן דאס גאנצע געלט וואס ער האט געבארגט, און אזוי איז טאקע געווען, פונקטליך צום באשטימטן שעה איז דער רבי ר' לייב שרה'ס נאכאמאל פלוצלים ערשינען אין שטוב און האט דעם איד אפגעגעבן אין די האנט דעם גאנצן סכום וואס ער האט געבארגט א קורצע צייט פריער.

נאר איידער רבי לייב שרה'ס האט זיך אויסגעדייט צו גיין, האט ער זיך געוואנדן צו דעם גביר, דאסמאל נאך אן הלוואה פון טויזנט גאלדענע רענדלעך! דער גביר איז שאקירט

געווארן בלויז צו הערן דעם סכום וואס דער רבי האט ארויסגעזאגט, אבער וויבאלד ער האט זיך איבערצייגט אז ער איז א ווארט מענטש, האט דער גביר ארויסגענומען טויזנט רענדלעך און עס דערלאנגט פאר'ן רבי'ן, וועלכער האט נאכאמאל צוגעזאגט אז ביז א קורצע צייט וועט ער זיך אומקערן און אפגעבן די הלוואה.

אין יענער צייט האט דער גביר געהאט פארקויפט א ריזיגער טייל פון זיינע גערטנער, און דערווייל האט ער נאכנישט געהאט באוויזן אפצוקויפן אנדערע. אויך האבן אלע זיינע בעלי חובות אים געהאט באצאלט זייערע הלוואות, אזוי אז אין זיין באזיך האט זיך דאן געפונען אן אסטראנאמישע סכום פון געלט, פונקט דאן איז רבי לייב שרה'ס געקומען אפגעבן דעם סומע פון טויזנט רענדלעך וואס ער האט געהאט אויסגעבארגט דעם פאריגן מאל און איז עס געקומען אפצאלן אינעם באשטימטן דאטום.

דאן האט זיך רבי לייב שרה'ס נאכאמאל אנגערופן צום גביר, אבער דאסמאל מיט א פארלאנג וואס האט דעם איד אינגאנצן דערשראקן, נישט מער און נישט ווייניגער נאר דאס גאנצע געלט וואס ער האט ביי זיך זאל ער אים איבעגעבן. "וויאזוי קען איך אזוינס טון?" - האט זיך דער גביר פרובירט בעטן - "אויסבארגן מיין גאנצע געלט פאר א

פרעמדער מענטש וועמען איך קען נישט?" רבי לייב שרה'ס האט אים אבער פארזיכערט אז פונקט ווי די פריערדיגע צוויי מאל וועט ער אויך דאסמאל אפגעבן יעדן פרוטה צום באשטימטן צייט. "וואס וועל איך אבער טון מיט די אנדערע סוחרים וואס ווילן בארגן?" האט זיך דער גביר פרובירט זיך דינגען. רבי לייב שרה'ס האט אים אבער גאנץ איינפאך געענטפערט "וועסטו איין וואך נישט בארגן!"

זעהנדיג אז דער רבי עקשנט זיך, האט ער צוזאמגענומען זיין גאנצן געלט, און עס איבערגעגעבן צו רבי לייב שרה'ס וועלכער האט זיך באלד אוועקגעלאזט פון דארט צוזאגנדיג אז ער וועט ביז'ן באשטימטן צייט אלס אפגעבן.

עס איז אריבער עטליכע טעג און עפעס האט פאסירט וואס האט דעם עושר אינגאנצן געמאכן פארגעסן פון דאס געלט וואס ער

האט פארבארגט פאר דעם אומבאקאנטן איד. אין שטאט האט אויסגעבראכן א שריפה, אלע הייזער און אלע געשעפטן האבן אפגעברענט, אויך דאס גאנצע פארמעגן פון דעם איד איז אוועק אין רויך איבערלאזנדיג אים בעירום ובחוסר כל.

דער גאנצער שטאט האט גערוישט, יעדער איז געווען פארלוירן, נאכוואס מ'האט פארלוירן די גאנצע פארמעגן אין פייער, צווישן די ציילן זיך אונזער גביר, וועלכער האט אויך אלעס פארלוירן.

פלוצלינג, אינעם גרויסן טומל, איז ווי א מלאך המושיע אונטערגעקומען רבי לייב שרה'ס, אין זיין האנט האט ער געהאלטן דעם ריזן סכום געלט וואס ער האט פאר בלויז א קורצער צייט פריער 'ארויסגעבארגט' ביי דעם גביר. מיט א שטראלנדער געזיכט האט ער אויסגערופן צום 'גביר': 'כ'האב דיר געזאגט אז כ'וועל דיר באצאלן דעם גאנצן סכום, אצינד נעם דאס געלט און בוי צוריק אויף דיין פאלאץ ווי פריער, און שענק ווייטער אויף בארג פאר דייע געלט ווי פריער, און דער באשעפער זאל דיר מצליח זיין א גאנץ לעבן!

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

אהלי מלכים

פסקי הלכות ודאס זענען געגען נגוע ווען מ'האט קינדער אינדערהיים
מותר הספי' שעדיין לא ראה אור הדפוס
ע"י הרד"ג ר' יחיאל מיכל ישיע' מאסקאוויטש שליט"א חרב"ן מו"ץ

המדרד הזה נתגרב ע"י מר"ה אהרן עוזר האס הי"ו (קרית יואל)
לדגל שמחת הולדת ברו למול טוב

וזכות יהי יסרכו השי"ת שיזכה לרווח רב תענית ונחת מכל יב"ח לאורך ימים ושנים טובים אמן

המשך הלכות תפילין

מ'מעג צוזאמלייגן די רצועות זיצענדיג¹. (אבער געווענליך טוט מען דאס שטייענדיג).
מ'זאל זיך מונע פון צוזאמלייגן די תפילין בשעת'ן זאגן קדיש, ווייל מ'דארף אינזון האבן בשעת'ן ענטפערן אמן יא שמייה רבא מברך².

וויאזוי ס'זאל ליגן אין בייטל

פארן אריינלייגן זענען דא וואס פירן זיך צו געבן א קוש אלס חיבוב המצוה.
ווען מ'לייגט אריין די תפילין אין די בייטל, לייגט מען די של יד אויף די לינקע זייט פון די בייטל, און די של ראש די רעכטע זייט³.
ס'דא וואס פירן זיך צו ליגן דעם של יד די רעכטע זייט, און דעם של ראש צו די לינקע זייט⁴, אבער מ'זאל נישט טוישן פון איין מנהג צום צווייטן⁵.

תפילין דר"ת

אנטון תפילין דר"ת⁶ איז אויפן זעלבן אופן ווי תפילין דרש"י, נאר מ'מאכט נישט קיין ברכות. לכתחילה רעדט מען נישט אויס פון לייגן די

- מקור חיים (סי' כח ס"ב) שדוקא חליצת התפילין צריך להיות מעומד אבל כריכתן וקפולן והנחתן תוך התיק ליכא קפידא.
- מ"ב (סי' כה סק"ו) שהוא מדרגה גדולה יותר מקדושה, ולא גרע משאר ברכות דרבנן, שאסור לשעות אפילו שתשמיש קל בשעה שאומרים.
- בשו"ע (סי' כח ס"ב) כתב: 'ניח בתיק של ראש, ועליו של יד ששכיבוא להניחם יפגע בשל ראש תחילה; (ועי' במ"ב (סק"ז), וכתב באות חיים ושלום (מונקאטש סי' כח סק"ג) דכדי שיפגע בשל יד תחלה צריך להניח השל יד בצד שמאל, דכשמניחים השל יד בשמאל בהכיס שהוא מונח לצד ימין, וכדרך בנ"א כשפושט יד ימינו אז השל יד כשהוא מונח בהכיס בצד שמאל פוגע בו תחלה וכ"כ בערוה"ש (סי' כה ס"ח) שכן המנהג ומשמע שהוא מטעם זה (ויל"ע בטעם זו). ובליקוטי מהר"ח (תפילין דף כ' ע"ב) כתב טעם אחר 'והנה המנהג להניח של ראש מצד ימין הכיס, וכן כתוב בסידור ר' קאפלי, והטעם נראה מפני חשיבותה:'.
מ"ב (סי' כח סק"ז).
כף החיים (סי' כח סק"ד).
עי' דעת קדושים (תפלה לדוד אות ז) 'בתפילין דר"ת נכון להרהר או לומר גם בפה לפעמים שבאם אין מצוה בהם, אין כוונתי לצד מעין דרך מצוה, כי אין להוסיף על המצוה, ועי' זה כתבו חז"ל להניחם רק הידוע בחסידות שע"ז ניכר יותר שאין מוסיפין, וכעת מפורסם לכל שכן הוא בסגנון חסידות פשוט'.

של יד, ביז נאכן ענדיגן לייגן די של ראש⁷.
אויב הערט מען קדיש אדער קדושה אינמיטן קען מען ענטפערן⁸.
ברוך הוא וברוך שמו זאל מען נישט ענטפערן⁹. וזאת התורה קען מען זאגן¹⁰.
עלינו, בריך שמייה און י"ג מדות, זאל מען נישט מיטזאגן מיטן ציבור¹¹.
צדקה זאל מען נישט געבן.
ס'איז נישט קיין חיוב צו זאגן נאכאמאל 'וארשתיה', ביים מאכן די כריכות אויפן פינגער (זע הערה¹²).
ביי תפילין דר"ת איז ריכטיג צו זאגן די ד' פרשיות¹³.
ס'איז כדאי עס צו זאגן אינעווייניג, אבער מנהג העולם להקל¹⁴.
ווען מ'לייגט קר"ש דארף מען נישט נעמען די ציצית צו קושן אינמיטן פר' ויאמר¹⁵, אבער ס'דא וואס זענען זיך יא נוהג צו נעמען די ציצית¹⁶.
אין אלגעמיין טוען בחורים נישט אן קיין תפילין

דר"ת¹⁷. אבער רביה"ק זי"ע האט ממליץ געווען, אז די תלמידים זאלן לייגן רבינו תם, אפילו ווען זיי זענען בחורים¹⁸.
צדיקים האבן זיך געפירט נישט צו עסן פארן לייגן תפילין דר"ת¹⁹.
אויב מ'האט בטעות ארויסגענומען דעם ר"ת תפילין פארן של רש"י, זאל מען צוריק לייגן דעם ר"ת תפילין, און נעמען של רש"י²⁰.
אויב מ'האט בטעות שוין געלייגט דעם ר"ת תפילין, זאל מען עס גלייך אויסטון, און אנטון תפילין דרש"י²¹.

- שו"ע (או"ח סי' לד ס"ג) דרך מוחזק ומפורסם בחסידות ניח תפילין דר"ת. בביאור הגר"א ביאר דהיינו אף אם מניח בזה אחר זה, אמנם בשו"ת תשובה מאהבה (ח"ב סי' רכ"א) פליג ורק היכא דמניחם יחד בעי דיהא מפורסם בחסידות, אבל אם מניח בזה אחר זה הרשות ביד כל אחד לעשות כן, וכ"כ באות חיים (סק"ט) שאפשר מטעם זה נהגו כל העם בזה (חוץ מהבחורים), והחיד"א במחזיק ברכה ושו"ת חיים שאל (סי' א) שרק בזמן המחבר שכל הנחתם הי' מצד ספק שמא הלכה כר"ת, וכיון שנפסק כרש"י, הבא לחוש לספק, צריך להיות מוחזק בחסידות, אבל בהגלות דברי האריז"ל דשניהם סברות אמיתיות, ותריוהו צריכי, ע"כ אף כשאינו מפורסם בחסידות יכול להניחם, ובאשל אברהם כתב שבדורות הללו כמעט כולם נוהגים באיזה דבר בדרך חסידות.
- שלחן הטהור (סי' לד ס"א), אות חיים ושולם (סק"י) שנכדי הבני יששכר זי"ע נהגו עפ"י רצונו להניח תפילין דר"ת מיד מכניסתן לבר מצות בשנת ה"ג, מנהגי קאמארא (אות קיח).
דעת המג"א (סי' תקנא סק"ז) דהיכא שיש שני דיעות ואבותיו קיבלו להורות כדיעה אחת אסור לו לשנות מנהגם, ולא מהני התרת נדרים, לפ"ז אינו יכול לשנות המנהג שלא להניח תפילין דר"ת, כיון שקיבלו אבותיו לקיים שיטת ר"ת, אבל בשו"ת מהרש"ג (ח"ב סי' טטו) סובר הכפר"ח (סי' תצז) שחולק על המג"א, וסובר שדבר שנוהג רק מחמת חומרא אין איסור לשנות, ותפילין דר"ת לא קיבלו אלא מצד מדת חסידות ואין איסור לשנות, וכ"כ בשו"ת מנח"י (ח"ג סי' קמד), ומ"מ אם כבר התחיל להניחם צריך התרת נדרים דמנהג טוב הוא כנדר, זולת אם מתנה בפירוש שאינו מניח תפילין דר"ת מצד הדין, אלא מצד חומרא ומיהות טוב, ואז אף אם ישכח פעם אחת לא יהי חסרון.
- כן נהג הרה"ק מיסאטמאר זי"ע, וכן הרה"ק מתולדות אהרן זי"ע (זכור לאברהם, סי' ה אות מה), ושכן יעץ לאחד ששכח להניח התפילין דר"ת פעם אחת שלא יטעום שום דברא קודם שיניח תפילין דר"ת. ועי' לעקט הקמח החדש (סי' פט סקמ"ד).
- מ"ב (סי' לד סק"כ) 'אם נודמן שהוציא כיס של ר"ת תחלה יעבירם כי לדין רש"י עיקר, ולא הוי בזה אין מעבירין על המצוה ואעפ"כ לכתחלה יזהר שלא יבוא לכך; אשל אברהם (בוטשאטש סי' כה ס"א).
ראה שו"ת בצל החכמה (ח"ד סי' פא).

נייעס, באריכטן
און אנטוויקלונגען,
אינערהאלב
קהילותינו
ומוסדותינו
הקדושים
צווישן מקהלות אנשי
שלומינו ברחבי תבל

במקהלות

ישיבה קטנה תפארת משולם פייש ד'טאהש - ניו יארק:

בחורי הישיבה פראווען א דערהויבענע שבת שקלים אין בנין הישיבה בשבת אחים גם יחד

שבת הלכה למעשה.

שבת צופרי איז געווען א ערהאבן בילד צוצוקוקן, וואו אין די פריע צופרי שעות האט מען געזעהן די לעכטיגע ישיבה בחורים זיצן און לערנען בהתמדה נפלאה, און דערנאך אויסגעזאגט גאנץ ספר תהלים כתקנת ומנהגו בקודש של רביה"ק ז"ע ויבלחט"א רבינו שליט"א, ובפרט אין אזא שבת המסוגל.

צו פסוקי דזמרה איז צוגעגאנגען הבה"ח מרדכי האס נ"ו, צו תפלת שחרית הבה"ח יהודה מערמעלשטיין נ"ו, דער בעל קורא איז געווען הבה"ח צבי הירש קרויס נ"ו, וועלכער איז אויך צוגעגאנגען צו תפלת מוסף.

ביי די סעודת יום השבת האט דער חשובער מנהל שליט"א אויפגעטרעטן מיט א הערליכע דרשה מתובל מפי ספרים וסופרים, וועלכע האט אויפגעהויבן אלע בחורים. מ'איז געזיצן צוזאמען ביז אין די שפעטע נאכמיטאג שעות און געזינגן ניגוני קודש און געטאנצן לכבוד שבת קודש.

צו תפלת מנחה שבת נאכמיטאג איז צוגעגאנגען הבה"ח דוד לייב טייטלבוים נ"ו, דער פ"ר האט געבענטשט ברהמ"ז על הכוס, און צו מעריב איז צוגעגאנגען הבה"ח אשר זעליג מאירוביץ נ"ו. נאכדעם וואס דער פ"ר האט דערציילט סיפורי צדיקים האט ער מכבד געווען בחורים צו דערציילן.

אכסוף נועם שבת!

פארגאנגענעם שבת קודש פר' משפטים, שבת שקלים העעל"ט האבן תלמידי ישיבתנו הקדושה געפראוועט דעם גאנצן שבת די תפילות און סעודות בשבת אחים גם יחד אין בנין הישיבה, בראשות הרה"ג המנהל שליט"א, והרה"ג רבי חיים הערש מייזעלס שליט"א ר"מ.

נאכן זמן הדלה"נ האט מען צוזאמען געזאגט שיר השירים, דערנאך האט אויפגעטרעטן דער חשובער מנהל שליט"א מיט פאסיגע ווערטער, בגודל קדושת השבת, ובפרט שבת שקלים, וואס האט איינגעלייטעט דעם שבת המרומם.

דורכאויס דעם שבת האט דער פ"ר הישיבה הבה"ח שמעון סאמעט שליט"א געפראוועט לכבוד שבת מברכין חודש אדר, וואס האט אריינגעגעבן א ספעציעלע שמחה אינעם דערהויבענעם אטמאספער. דער פ"ר האט געדאווענט תפלת מנחה פארן עמוד, און צו קבלת שבת איז צוגעגאנגען הבה"ח חיים דוד מאירוביץ נ"ו.

ליל שב"ק ביי די סעודה האט אויפגעטרעטן מיט א אינהאלטסרייכע דרשה הרה"ג רבי חיים הערש מייזעלס שליט"א ר"מ ביישיבתנו הק', פון וואס די בחורים האבן שטארק הנאה געהאט. אינמיטן זינגן א לענגערע צייט ניגוני שבת קודש האט מען זיך אויפגעשטעלט טאנצן לכבוד שבת מלכתא.

ווי אויך האט דער חשובער ר"מ טרעפליך אויסגעשמועסט עטליכע דוגמאות פון שאלות בהלכות שבת, וואס מ'האט יעצט געענדאגט לערנען אין ישיבה הלכות בסיס בה' שבת, און מ'קען דאס זעהן יעצט במשך דעם

קהלתינו הק' קרית יואל:

אנ"ש תושבי קר"י קומען זיך צוזאם בשבת אחים

להחזקת בית מדרשינו

פאר יעדעם איינעם וואס האט א חלק אין דעם.

שפעטער האט אויפגעטרעטן דער משמש נאמן מוה"ר יצחק שמואל פויגעל הי"ו, און איבער געגעבן אין קורצע ווערטער די בודשעט פונעם ביהמ"ד, וואס עס גייט אלץ אריין אין אויפהאלטן א ביהמ"ד, מיט אלע צוגעהערן.

פאר ברהמ"ז האט מען געהערט טרעפליכע ווערטער פונעם אורח הכבוד מוה"ר אליעזר דוד קרויס הי"ו חבר הנהלת ת"ת בית יודא פון קריתינו הק', וועלכע האט דערציילט שיינע סיפורים לכבוד מוצש"ק פון די לעכטיגע זמנים בצל רבינו הקדוש ז"ע, אזוי אויך האט ר' אליעזר דוד הי"ו אויפגעוויקלט זכרונות פון די צייטן ווען ער האט אליינס געוואוינט אין קרית יודא, און שוין דערמאלטס הנאה געהאט פון די געשמאקע ווינקל און לייכט טורעם וואס בית מדרשינו דינט פאר אלע אנשי שלומינו אין שטאט.

די ציבור האט זיך אנגערופן מיט ווארימע סכומים, און זיך איינגעקויפט א זכות שבוע שלי, און בעלי יכולת א זכות חודש, ולכה"פ זכות מינו, און אריין אינעם ווערדפולן גורל אויף א זילבערנע ברכת המזון סעט פאר די שבת'דיגע טיש, והקרן קיימת לעולם הבא.

די פארגאנגענעם מוצש"ק משפטים - שקלים זענען זיך אנשי שלומינו תושבי קרית יודא צוזאמגעקומען להחזקת בית מדרשינו אין שטאט וועלכע ווירבלט מיט ג' עמודי העולם אויף א הערליכן פארנעם, צו די צופרדנהייט פון כלל אנשי שלומינו ומתפללי ביהמ"ד בימות החול און שבת קודש, און די פילע לומדי תורה בבוקר ובערב.

ביים רייכן סעודת מלואה מלכה בהיכל בית מדרשינו ווי עס איז געווען צוגעשטעלט א סעודה רחבה כיד המלך, נדבת הרה"ח ר' יואל גאלדבערגער הי"ו, לע"נ אביו הרה"ח ר' נפתלי צבי ב"ר אברהם אבא ע"ה, וועלכע די יארצייט איז געפאלן דעם עש"ק כ"ו שבט העעל"ט, ווי אנשי שלומינו האבן פארברענגט בשבת אחים גם יחד.

נאכן זינגן די זמירות מוצש"ק האט אויפגעטרעטן הרב הגאון הדומ"ץ שליט"א, און בנועם שפתיו ארויסגעברענגט די גרויסקייט פון אויסהאלטן אזא הייליגע ביהמ"ד, וועלכע רביה"ק ז"ע האט אליינס מחנך געווען מיטן דאווענען דא דריי תפילות מיט 21 יאר צוריק, און די קדושה וואס ער האט איבערגעלאזט דא גייט ווייטער אן, מיט די פילע אקטיוויטעטן פון תורה עבודה גמילת חסדים, און מיט אזא אחדות הלבבות, וואס עס איז א זכי

בס"ד

יום החינוך

די נושאים וואס וועלן אויסגעשמייסט ווערן ביים די גרויסע יום החינוך

וואס דארף איך טון ווען דאס קינד בעט זיך "אבער יעדער איינער גייט/האט עס איז שטארקע אהבה און ריכטיגע דיסעפלין א סתירה?

איך האב זייער ליב מיין קינד, וויאזוי קען איך מאכן ער זאל דאס פילן?

מיין קינד רעדט זיך אפ כסדר, וויאזוי קען איך אים העלפן?

איך זאג איין מאל און נאכאמאל, זיי פאלגן נישט. וואס טוט מען?

וואס איז די בעסטע וועג צו בויען א קשר מיט א קינד?

שבת'דיגע סעודות! דארף זיין די שענסטע צייט. וויאזוי מאכט מען דאס?

אגודת ישראל
מחלקת חינוך
בית יודא
בית יודא
בית יודא
בית יודא

ב"ה

אל כבוד ידידינו היקרים

דעם קומענדיגן זונטאג תצוה הבעל"ט קומט פאר א ספעציעלן

יום חינוך

פאר די חשובע עלטערן וואס זענען ערנסט אינטערסירט צו משקיע זיין אין די חינוך פון קינדער די בעסטע וואס מעגליך

מיר עלטערן קענען נאר ערציעהן לויט די פארשטאנד וואס הש"ת האט אונז געשאנקען

אבער ערשט דארפן מיר פארשטיין אונזער קינד'ס וועלט, זיינע ארכים, זיינע נטיוות, זיינע חברים און סביבה, און בעיקר זיינע שוועריגקייטן מיט וואס ער מוטשעט זיך.

טון די אנדערע זייט די תוצאות וואס מיר זעהן ביים קינד, טון זיין אנטוויקלונג, זיין התנהגות, זיין שפראך, זיין קשר מיט די עלטערן, זיין געפיל צו תורה ומצות אאלה.

כדי צו באקומען א ברייטערע בליק אויף אס די ענינים מיט מער קלארקייט און פארשטאנד וועלן מיר האבן דא דעם

מחנך נפלא אלעזר יונה זילבערמאן שליט"א

הרב ר' אלעזר יונה זילבערמאן שליט"א איבער וועט דורכן טאג ווערן דורכגעטון גרינילדיק זיי יסודות און כללים פון א פאלאמאנע פרייליכע שטיגב און נאך...

אויך שאלות ותשובות וואס מען וועט קענען אריינגעבן די שאלות און הערן בס"ד תשובות מיט קלארקייט

אלע מנהל טון אייער לעכטיג און טייער קינד הי"ו און וויסנדיג די בענעמיטן וואס ער וועט איה אהבן דערפון טוה איך איך איינלאדענען זיך צו איינשרייבן אינאיינעם מיט אייער ב"ב פאר א שלימות'דיגע תועלת בעזה"ש

עס וועט מיר זיין א כבוד איך צו באגריסן

ויל מאור הל'לקוט - מנחם רחוק

זיך צו איינשרייבן ביטע רופן 7399-529-438 פרייז, סדר היום און מער פריז השיעורים ביטע זעט אויך די מודעות

ספ אלז א אטלעמח"ס וואס לויט עש"ו פארפאסן

בצל הקודש

תרומה - תשפ"ו לפ"ק

מהנעשה והנשמע בביתו נאוה קודש של כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א

אנגעוואונטשן ברכת קדשו פארן אייגנטומער מו"ה יואל יאנקאוויטש הי"ו.

שב"ק פר' משפטים - טקלים

פארן זמן הדהל"נ איז דער רבי ערשינען אין ביהמ"ד הגדול, געצינדן די ליכט לע"נ רביה"ק זי"ע, די ליכט ביים עמוד, און די נרות שבת, און געזאגט שיר השירים אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה.

צו תפילת מנחה איז צוגעגאנגען כ"ק אדמו"ר מיספינקא שליט"א, דער רבי איז צוגעגאנגען צו קבלת שבת. נאכן דאווענען איז דער ציבור אריבער דעם רבי'ן וואונטשן 'א גוט שבת'.

ביים שלחן הטהור אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה בהיכל הישיבה זענען מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס צו קידוש הרב יואל זוסמאן מערץ שליט"א פון וומסב"ג נכד רביה"ק זי"ע.

במשכ"ן סעודה האט דער רבי משמיע געווען דברות קודש ספעציעל פאר תלמידי הישיבה, און די בחורים האבן געהאט די געלעגנהייט צו זאגן דברי תורה פארן רבי'ן.

שפעטער ביים שלחן הטהור בהיכל ביהמ"ד הגדול זענען מכובד געווארן מיט די זמירות: הר"ר נתן ארלך הי"ו פון בני ברק, הרה"ח ר' ישראל בנימין סג"ל לאווען הי"ו, מוה"ר יחזקאל שרגא סג"ל שווארץ הי"ו, הרה"ח ר' מאיר סג"ל שווארץ הי"ו פון וומסב"ג, הרה"ח ר' נפתלי נחמי' ראטענבערג הי"ו פון מאנסי, מו"ה יחזקאל ראטטער הי"ו פון קרית יואל.

דער רבי האט פארטיילט שיריים פון די קוגל לכבוד שבת שקלים. פארגעלערנט בספה"ק נועם אלימלך, און משמיע געווען דברות קודש.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען הרה"ג ר' מרדכי לייפער שליט"א פון מאנסי שיר המעלות הב' אלעזר ליפא ב"ר מענדל סג"ל שווארץ ני"ו פון וומסב"ג. שבת נותנים הרב יואל זוסמאן מערץ שליט"א פון וומסב"ג, נכד רביה"ק זי"ע.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן לביתו נאוה קודש, און נאכגעזאגט דברי תורה אויפן וועג, אנקומענדיג

תאנטאג פר' משפטים

דער רבי האט געדאווענט תפילת שחרית בבית מדרשינו קרית יואל, פארן עמוד האט געדאווענט מו"ה אשר אנשיל בערגער הי"ו.

נאכן דאווענען איז פארגעקומען א אסיפה אינאיינעם מיט די וועד קרן הבנין, וואו מען האט איבערגעגעבן א באריכט פאר רבינו שליט"א און אויסגעארבעט די ווייטערדיגע פלענער בס"ד.

דער רבי האט געדאווענט תפילת מנחה, און דערנאך זיך ארויסגעלאזט אויפן וועג אהיים למעון קדשו אין קריתינו הק'.

אנקומענדיג האט דער רבי געדאווענט מעריב בהיכל ישיבה גדולה אור החיים.

דינסטאג פר' משפטים

ביינאכט האט זיך דער רבי משתתף געווען ביים שמחת הבר מצוה פון נכד גיסו הגדול כ"ק אדמו"ר מ'האדאס שליט"א, הבחור הבר מצוה בן הגה"צ רבי יצחק אייזיק פיש שליט"א, נכד רביה"ק זי"ע, אין די זאלן פון בית צירל.

דער רבי האט באשיינט די אויבן אן, געטרינקן לחיים, און ווארעם אנגעוואונטשן די בעל שמחה ברכות לרוב.

שפעטער האט דער רבי מנחם אבל געווען טעלעפאניש ביי משפחת מוה"ר יואל ע"ה ב"ר אליעזר הי"ו לאווי פון מאנסי. דער רבי האט מחזק געווען און אנגעוואונטשן ברכת קדשו.

דאנערשטאג פר' משפטים

ביינאכט איז דער רבי ארויס צום ציון הק' פון רבינו הקדוש זי"ע לאמירת כל ספר תהלים אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה, אינעם זמן המסוגל ליל ששי שובב"ם.

עש"ק פר' משפטים

פארמיטאג האט דער רבי קובע געווען א מזוזה אינעם נייעם לאקאל פון קאנטראל פי געשעפט אין קריתינו הק'. דער רבי האט געקלאפט א מזוזה און געמאכט א לחיים, און

אהיים האט דער רבי געוואונטשן א גוט שבת.

שבת אינדערפרי האט דער רבי פארגעזאגט ספר תהלים ביים עמוד כנהוג, צו פסוקי דזמרה איז צוגעגאנגען מוה"ר אהרן מיכאל גבריאל סג"ל קרויס הי"ו. שחרית האט געדאווענט הרה"ח ר' פנחס ארי' גרינוואלד הי"ו לרגל די יארצייט פון אמו ע"ה.

די עליות האבן עולה געווען: כהן מו"ה יוסף גאלדמאן הי"ו, לוי מוה"ר יעקב נחמי' צבי סג"ל קרויס הי"ו דער רבי האט געגעבן די נאמען לבתו הנולד לו למזל טוב, שלישי הרה"ח ר' פנחס ארי' גרינוואלד הי"ו, רביעי מוה"ר חיים נחום מערמעלשטיין הי"ו, חמישי הרה"ח ר' פנחס לוי שטיינמעץ הי"ו, ששי הרה"ג ר' נתן נטע זעליג ווייס שליט"א, שביעי מו"ה אברהם טרעפ הי"ו, הוספות: הרה"ג ר' לייב קופטשיק שליט"א ר"מ ביישיבה גדולה אור החיים, דער רבי האט געגעבן די נאמען לבתו הנולד לו למזל טוב, החתן יוסף בנימין שטיינמעץ הי"ו און עס איז פארגעקומען די באווארפן, אחרון הרה"ח ר' מאיר סג"ל שווארץ הי"ו פון וומסב"ג.

הגבה אויפן ערשטן ספר תורה הב' חיים נחום ב"ר יעקב אליעזר מערמעלשטיין נ"ו, גלילה הב' ישראל מרדכי ב"ר חיים נחום מערמעלשטיין נ"ו.

פאר מפטיר האט דער רבי געמאכט די מי שברך לחולי ישראל. מפטיר האט עולה געווען כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א. הגבה אויפן צווייטן ספר תורה מו"ה ישראל דאווידאוויטש הי"ו, גלילה הב' משה יוסף ב"ר פנחס גאלדשטיין נ"ו פון לאנדאן.

דער רבי האט געבענטשט ראש חודש מיט גרויס התעוררות, און צוגעגאנגען צו תפילת מוסף, וואו מען האט געזינגן די ניגונים המקובלים.

ביים שלחן הטהור אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה ואורחים החשובים איז מכובד געווארן מיט הגבהת הכוס צו קידוש הב' אלעזר ארי' ב"ר מרדכי פאדריגאל נ"ו תלמיד ישיבה גדולה.

אז ביום השביעי מוה"ר יואל אליעזר זוסיא סטרולאוויטש הי"ו פון מאנטריאל, ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען הרה"צ רבי אברהם יודא סג"ל שליט"א. שיר המעלות הב' ישעי' ארי' לייב ב"ר זידא ישראל חיים הערשקאוויטש נ"ו תלמיד ישיבה גדולה.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן לביתו נאווה קודש, אנקומענדיג אהיים האט דער רבי געוואונטשן א גוט שבת.

שבת נאכמיטאג איז צוגעגאנגען צו תפילת מנחה מו"ה משה לייב בר"י סג"ל קרויס הי"ו. די עליות האבן עולה געווען ראשון

הרה"ח ר' נפתלי נחמי' ראטענבערג הי"ו פון מאנסי, שני הרה"ג ר' יעקב קליין שליט"א מו"ץ, שלישי הרב יואל זוסמאן מערץ שליט"א, הגבה כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א, גלילה מו"ה שלום יוסף סג"ל שווארץ הי"ו פון בארא פארק.

קידוש ביי סעודה שלישיית האט דער רבי מכבד געווען כ"ק אדמו"ר מ'ספינקא שליט"א. דער רבי האט משמיע געווען דברות קודש.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן: מוה"ר אלי' סג"ל קרויס הי"ו חבר מקהלות המנגנים, מוה"ר זאב יעקב גליק הי"ו, מו"ה יעקב נחמי' צבי סג"ל קרויס הי"ו, מו"ה מאיר לייפער הי"ו פון לאנדאן, שושנת יעקב מו"ה ישראל חיים ראטענבערג הי"ו.

שיר המעלות הב' דוד ב"ר ישראל יעקב לאנדאוי נ"ו תלמיד ישיבה גדולה. ברהמ"ז על הכוס און צו מעריב איז צוגעגאנגען הרה"ח ר' פנחס ארי' גרינוואלד הי"ו, נאך מעריב איז דער ציבור אריבער דעם רבי'ן וואונטשן א גוטע וואך א גוט יאר.

הגבהת הכוס צו הבדלה הב' משולם פייש ב"ר יעקב פאגעל נ"ו תלמיד ישיבה גדולה, די הבדלה האט געהאלטן הב' שמעון בה"ר נחמן כהנא נ"ו תלמיד ישיבה גדולה ונכד רביה"ק ז"ע.

דערנאך האט דער רבי דערציילט שיחות קודש. און מכבד געווען הב' דוד ב"ר יואל קלמן הערשקאוויטש נ"ו תלמיד ישי"ג צו דערציילן א מעשה.

שפעטער האט דער רבי אויפגענומען קבלת קהל לברך ולהתברך בחדר הפרטי בבנין הישיבה.

צווישן אנדערע זענען אריין אל הקודש פנימה הגה"צ אב"ד וויזניץ אלעד שליט"א, בן כ"ק אדמו"ר מ'וויזניץ בני ברק שליט"א לרפו"ש.

זנטאג פ' תרומה

נאכמיטאג האט זיך דער רבי משתתף געווען ביים סיום מס' שבת, וואס ווערט פארגעלערנט יעדן טאג ברבים, בהיכל ביהמ"ד אברכים, דורך הרה"ג ר' אברהם שלמה פאפלאנאש שליט"א.

די סיום איז פארגעקומען אין שטוב פון בנו מוה"ר יואל אלחנן פאפלאנאש הי"ו משב"ק, בהשתתפות פון די מקשיבי השיעור. נאך די סיום און קדיש האט מען זיך ארויסגעלאזט אין א פרייליכע ריקוד. דער רבי האט געמאכט א ברכה אויף די וויין און געוואונטשן לחיים, און פארטיילט שיריים פון די קוגל פאר אלע באטייליגטע.

ביינאכט האט זיך דער רבי פארבינדן דורכן טעל מיט הגה"צ רבי אשר גרינפעלד שליט"א אב"ד וויזניץ מאנטריאל לרפו"ש, וועלכער איז אין קליוולאנד, דער רבי האט דורש געווען בשלמו, און אנגעוואונטשן ברכת רפואה שלימה בקרוב ובניקל.

